

"Madem peder kimseyi değil, yalnız veledinin kendinden daha ziyade iyi olmasını ister. Ona mukabil, veled dahi pedere karşı hak dâvâ edemez." Bu ifadeler hakkında birkaç değerlendirme yapar mısınız?

Nasıl evladın babasına karşı mesuliyeti varsa, babanın da evlada karşı mesuliyeti vardır. Baba evladına, muhtaç olduğu zamanda bakmak ve onun ihtiyaçlarını temin etmekle mükelleftir. Şayet baba evladına, muhtaç iken bakmaz ise o da günaha girmiş olur, bunun hesabını Allah'a karşı verir. Evladın babasına; sen bana bakmadın, ben de seni tanıyorum demesi caiz olmaz.

Bir iki istisna Üstad Hazretlerinin genel hükmünü bozmaz. Baba ile evlat arasındaki şefkat ilişkisi kainatın külli bir kanunudur. Bu hükmü inkar etmek için bütün babalar evlatlarına karşı düşman ve şefkatsiz demek iktiza eder ki; bu safsatadan başka bir şey olmaz. Bazı fitratı kokuşmuş ve bozulmuş canavar bozmalarını misal gösterip, bu külli şefkat kanununu inkar etmek kabil değildir. Bütün babalar evladı için canını vermekten sakınmazken ve bu külli bir kanun iken bir iki şaz hükmü bahane edip, bu külli kaideyi görmezden gelmek ilim ve insaf ile de bağdaşmaz.

Velet babasına karşı hiçbir surette hak dava edemez. Bu husus hadis-i şerifler ile de sabittir. Veledin babadan hakkını; ancak Allah alır. Evlat haklı olmasına güvenip babasına karşı hürmetsizlik edemez.

"Baba ne kadar haksız da olsa, oğul, onun rızasını tahsil etmeye mecburdur. Oğul da ne kadar serkeş de olsa, baba, şefkat-i fitriyesini ona karşı esirgemez ve esirgememeli."(1)

Günümüzde maalesef mal ve miras yüzünden babasına ve annesine karşı terbiyesizleşen çok canavar bozmaları var. Peygamber Efendimiz (asm) velet, malı ile babasına aittir diye ifade ediyor. Hadis-i Şerif şu şekilde geçiyor:

"İbn Mace'nin Hz. Cabir'den naklettiğine göre, adamın biri,

'Ya Resulallah! Benim malım ve çocuklarım vardır. Babam ise malımı elimden almak istemektedir.' **deyince, Peygamberimiz (s.a.m)**

'Sen ve malın babana aitsiniz.'

buyurdu. Alimler, değişik varyantları olan bu hadisin sahih

olduđunu söylemişlerdir."(2)

Alimler söz konusu hadise dayanarak, bir baba ihtiyaç duyduğu zaman- bir garaz damarı olmadan ve israf etmeden ihtiyacı kadar evladının malından *-onun iznini almadan-* alabilir, demişlerdir. Bu görüş alimlerin büyük çoğunluğunun görüşü olduğu belirtilmiştir.

Dipnotlar:

(1) bk. [Emirdađ Lahikası-I, \(52. Mektup\)](#)

(2) bk. *Fethu'l-Barî, 5/211-212; Tuhfetu'l-ahvezî-şamile- 3/482.*